

SOARING HIGH IN KCPE EXAM

UTABIRI WA PILI 2021

KISWAHILI SEHEMU YA KWANZA: LUGHA

Muda:Saa 1 dakika 40

SOMA KWA MAKINI MAAGIZO YAFUATAYO

1. Umepewa kijitabu hiki cha maswali na karatasi ya kujibia. Kijitabu hiki kina maswali 50.
2. Ikiwa utataka kuandikia chochote ambacho si jibu andika katika kijitabu hiki. Time: 1hour 40 minutes
3. Ukisha chagua jibu la kio lionyeshwe katika **KARATASI YA MAJIBU** na wala siyo katika kijitabu hiki cha maswali.

JINSI YA KUTUMIA KARATASI YA MAJIBU

4. Tumia penseli ya kawaida.
5. Hakikisha ya kwamba yafuatayo yameandikwa katika karatasi ya majibu:

NAMBA YAKO YA MTIHANI

JINA LAKO

JINA LA SHULE YAKO

6. Kwa kucha kistari katika visanduku vyenye namba zinazokuhusu, onyesha namba yako kamili ya mtihani (yaani namba ya shule, na zile namba tatu za mtahiniwa) katika sehemu iliyotengwa mwanzo wa karatasi ya majibu.
7. Usitie alama zozote nje ya majibu na usiikunje.
8. Iweke safi karatasi yako ya majibu na usikunje.
9. Kwakila swali 1-50 umepewa majibu manne. Majibu hayo yameonyeshwa kwa herufi A, B, C na D.
Ni jibu **MOJA** tu kati ya hayo manne ambalo ni sahihi. Chagua jibu hilo.
10. Kwenye karatasi ya majibu, jibu sahihi lionyeshwe kwa kuchora kistari katika kisanduku chenye herufi uliyochagua kuwa ndilo jibu.

Mfano

19. Tumia kiambishi sahihi:•

Darasa ___ tajengwa
kesho.

A. i

B. u

C. li

D. ki

Jibu sahihi ni C

Katika karatasi ya majibu

El m (c) i d **I** a m + o r **E**l o n « 1 r **E**l c t **E** r r e t o r

Katika visanduku vinavyoonyesha majibu ya swali namba 19, kisanduku chenye herufi C ndicho kilichochorwa kistari

11. Chora kistari chako vizuri. Kistari chako kiwe cheusi na kisijitokeze nje ya kisanduku.
12. Kwakila swali, chora kistari katika kisanduku kimoja tu kati ya visanduku vinne ulivyopewa.

Kijitabu hiki cha maswali kina kurasa 8 zilizopigwa chapa.

!!!!

GEUZA UKURASA

Scanned by CamScanner

ifungu vi *fatavyo* vina nafasi *Impaka 15. Kwa kila nafasi umepewa majibu manne hini. Chagua jibu lifaalo zaidi kati yaliyopewa.*

Hakuna nchi _____1_____ kudai i **hunu** _____2_____ itakosa _____3_____ wa chakula.

akula ndicho uhai wa watu. Yapo maeneo ambayo _____4_____ na uhitaji mkubwa.

5_____wa chakula hutatizwa na ukosefu wa mvua. Mbegu wanazopanda _____6_____ kwa

osa unyevu. Wao hutegemea msimu wa _____7_____T_____kualika. Mbinu kadhaa za kisayansi

8_____mbegu zinazoweza kupandwa, kuota n _____9_____a _____10_____k atika kipindi kifupi mno.

ote haya ni katika harakati za _____11_____IO_____ na hatari ya kupungukiwa na chakula.

1. A. inaweza	B. zinawezekana	C. inayoweza	D. inaoweza
2. A. isipokuwa	B. ikiwa	C. ijapokuwa	D. aghalabu
3. A. uthabiti	B. udhabiti	C. dhabiti	D. thabiti
4. A. yamekubali	B. zimekumbwa	C. imekubwa	D. yamekumbwa
5. A. Upaliliaji	B. Uzalishaji	C. Upanzi	D. Ulaji
6. A. hazichipukizi	B. hazipukutiki	C. hazichipuki	D. zinachipuka
7. A. masika	B. kianga zi	C. kipupwe	D. kaskazi
8. A. zinavumbua	B. imevumbua	C. zimevumbuliwa	D. zimevumbua
9. A. kukoboa	B. kukomaa	C. kupogoa	D. kudumaa
10. A. kukabiliwa	B. kukabiliana	C. kukabaliana	D. kukabithi

Katika mila _____12_____} _____13_____kiafrika ni _____14_____h _____15_____kabisa kumwita mtu kwa

_____16_____3_____mbinja Mwito huo huonyesha dharau. Mwito huo huo _____17_____14_____kuwaita wanyama kama vile mbwa. Hii _____18_____15_____sababu tunapinga tabia ya kutumia mtindo huu wa kuwaita wenzako.

11. A. za	B. ya	C. la	D. wa
12. A. bora	B. bayana	C. kawaida	D. mwiko
13. A. kupigia	B. kumpigia	C. kumpiga	D. kupigiana
14. A. yanatumika	B. ilitumika	C. hutumika	D. zinatumika
15. A. ndivyo	B. ndilo	C. ndio	D. ndiyo

*Utofa swala 16 mpaka 30
Chagua jiu (fi io safifi*

16 Ni sentensi ipi yenye kiambishi kicha
udogo?

- A. Ukija utamkuta mwalimu.
B. Tulimwona akilima shamba lake.
C. Kijito hiki kimekauka.
D. Wanafunzi waliimba kitamaduni.
17. Chagua sentensi iliyoandikwa sahihi kisarufi.
- A. Pua lake lilikatwa likaunga wajiji.
B. Pua yake ilikatwa ikaunga wajiji.
C. Mapua zake zilikatwa zikaunga wajiji.
D. Mapua yake yalikatwa yakaunga wajiji.
18. Kati ya majina yaliyoandikwa ni yapi ni nafaka pekee.
- A. Mahindi, Maharagwe, Mtama, Choroko.
B. Mahindi, Matunda, Kiluwa, Mkadi.
C. Adesi, Choroko, Dengu, Peasi.
D. Kunde, Korosho, Pojo, Yungiyungi
19. Neno karib: **irei** umikaje katika sentensi ifuatayo.
- "Mti hani karibu unanukia," Waziri wa Elimu alinukuliwa akisema
- A. Nusura
B. Idadi
C. Mahali
D. Wakati
20. Bainisha maneno yaliyopigwa mstari.
- Mtoto huyu aliadhibiwa sana, yule mtiifu **alituzwa**
- A. Kivumishi, kirejeshi, kihisishi, kiwakilishi
B. Kirejeshi, kivumishi, kiashiria, kitenzi
C. Kiashiria, kielezi, kiwakilishi, kitenzi
D. Kiashiria, kivumishi, kimilishi, kitenzi

21. **Kanusha** sentensi ifuatayo:

- Mwalimu ajaye amefika
- A. Mwalimu ajaye asifika
B. Mwalimu ajaye hakufika
C. mwalimu asiyekuja amefika
D. mwalimu ajaye hajafika

22. **Musa aliguria** Sokomjinga. Kisawe cha neno lililopigwa mstari ni?

- A. aliamia
B. aliuzia
C. alikodeshea
D. alijengea

23. Kati ya sauti zifuatazo ni ipi inayojumuisha orodha ya sauti ghuna

- A. f, l, sa
B. m, s, th
C. dh, ng, b
D. ha, f, sa

24. Chagua usemi wa taarifa wa:

"Njoooni shuleni kesho na wazazi wenu,"
Mwalimu alituambia.

- A. Mwalimu aliwaambia waende shuleni na wazazi wao siku iliyofuata
B. Mwalimu alituamuru tuende shuleni siku ifautayo na wazazi wetu
C. Mwalimu alituambia njoooni shuleni kesho na wazazi wenu.
D. Mwalimu alituamuru tuende shuleni siku iliyofuata na wazazi wetu

25. Tegua kitendawili kifuatacho: Manne Manne hadi Pemba

- A. Gari
B. Magurudumu
C. Usingizi
D. Mkokoteni

STANDARD 8

KISWAHILI

UKURASA 3

Scanned by CamScanner

26. Elezea tarakimu ifuatayo husomwaje?

13,003

- A. Elfu kumi na kwni na tatu
- B. Elfu kumi na tatu
- C. Elfu kumi na kumi na tatu
- D. Kumi na tatu elfu na tatu

27. Chagua sentensi iliyo katika nafsi ya pili

kwa wingi?

- A. Mimi napenda kulima wao hawapendi.
- B. Sisi sote twatakikana uk:umbini.
- C. Kimani ni mtoto mzuri ilhali wewe nimtundu.
- D. Nyinyi nyote mtashiriki katika mchezo wa kuigiza.

28. Maria alifunga nikaha na Juma. Je Maria atamwitaje ma.make Juma?

- A. Mavyaa
- B. Bavyaa
- C. Mamamkwe
- D. Mk.azahau

29. Ni salamu zipi ambazo hutolewa wakati wa maombolezi

- A. Asalam aleikum
- B. Chewa
- C. Makiwa
- D. Kongole

30. Ni orodha ipi ya maneno inayoonyesha nomino wingi.

- A. Makabati, majedwali, maclawati, mavazi
- B. Maji, mafuta, manukato, marashi
- C. Matofaa, motokaa, matufaha, mafiga
- D. Matatu, matwana, makao, magurudumu

8 STANDARD

Scanned by CamScanner

Soma kifungu kiſatacho kisha ujibu mawali 31 mpaka 40.

Teknolojia mpya ni tawi la maarifa linalohusiana na sayansi kwa upande mmoja na uhandisi (Uinjini) kwa upande mwingine. Sayansi ni elimu inayotokana na uchunguzi na majaribio katika maabara. Nao uhandisi ni ujuzi wa kuunda mitambo. Maarifa ya sayansi yanapotumiwa kutengeneza vitu viwandani, hali hii inakuwa teknolojia

Zao mojawapo la teknolojia mpya ni simu tamba. Watu sasa wanawasiliana na jamaa zao walio mbali. Akina nyanja wanapopanda njugu, kupalilia migomba, kukama ngamia na kukuna nazi, wanaweza kuzungumza na wajukuu wao walio Uingereza Uchina na kwingine kule. Hakuna mahali ambapo hapajafikiwa na teknolojia mpya. Tukitembelea baadhi ya nyumba tutaona vifaa kama vile tanuri la miale. Vilevile kuna jiko la mvuke ambalo linapika maharagwe yakaiva kwa dakika chache tu. Majokofu nayo yanatuwezesha kuhifadhi **vvakula** bila kuharibika. Hata maiti na mizoga inaweza kuhifadhiwa kwa miaka mingi kwa ajili ya utafiti bila kuoza katika ufuo wa mochari

Kwa upande wa kilimo, teknolojia imefanya makubwa. La kustaajibisha ni mtu mmoja kulima eneo kubwa la shamba kwa trekta. Halafu akapanda kwa tandazi, akanyunyizia dawa kunyausha magugu, akavuna na kukoboa mahindi akiwa peke yake. Siku hizi inawezekana kukua mimea na kufuga wanyama wanaokomaa kwa muda mfupi na kutoa mazao mara dufu

Kwa sababu ya teknolojia mpya. Teknolojia imewezesha watu kuvumbua aina nyingi za nishati - Badala ya kutegemea umeme unaotokana na maji tu, sasa watu wanatumia mvuke, nguvu za upepo na nishati ya jua kupata umeme. Kwa sababu hii hata mababu zetu vijijini wanatazama televisheni bila shida au wahaka.

Kwa upande mwingine, teknolojia ina madhara yake. Kwa mfano, uundaji wa silaha kali unaendelea kuwaangamiza watu wengi. Mabomu ya kitonoradi yaliyoangushwa Hiroshima na Nagasaki Japani mwaka wa 1945 ni zao la kisayansi. Haya yaliwaua watu wengi na madhara yake bado yanadhihirika hata katika maumbile ya watoto wanaozaliwa na upungufu. Tena magaidi na wahalifu wa kimataifa wanatumia teknolojia mpya kuimarisha mbinu zao za kutenda mavu. Isitoshe, inawezekana kutumia teknolojia kuagiza benki kutuma pesa nje ya nchi bila mwenye hazina kujua.

Wahalifu wanaweza kusikiliza mawasiliano ya watu kwa simu hata ikiwa ni baina ya polisi. Kisha matatizo mengi ya kiafya yasemekana yanatokana na vyakula ilivyokuzwa kwa kutumia teknolojia mpya. Katika usafiri kuna gari moshi lenye kutumia stima badala ya makaa. Hili ni zao la teknolojia mpya. Ingawa mwendo wake ni wa kasi kasi hiyo ya stima huweza kusababisha ajali mbaya mno.

31. Teknolojia mpya ni tawi linalohusiana na
- A. Uchunguzi wa maabarani
 - B. Sayansi na uhandisi
 - C. Ujuzi wa kuunda mitambo
 - D. Utengenezaji wa vitu viwandani

32. Baadhi ya mazao ya teknolojia ni
- A. Chungu, seredani, na stovu
 - B. Stuli, meza, kiti na kabati
 - C. Rununu, trekta, mikrowavu na tandazi
 - D. Patasi, tupa, bisibisi na sepetu

Scanned by CamScanner

33. Ni sentensi ipi si sahihi kulingana na kifungu?

- A. Maarifa ya sayansi hayatumiwi kutengeneza vitu viwandani
- B. Teknolojia imewezesha watu kuvumbua aina nyingi za nishati
- C. Garimoshi hutumia stima badala ya makaa
- D. Wanavijiji wanawasiliana na jamaa zao walio mbali

34. Neno kuhifadhi limepigwa mstari maaoa yake ni _____

- A. kulaza
- B. kufichua
- C. kuharibu
- D. kulinda

35. Taja baadhi ya vifaa vya mekoni ambavyo ni vya teknolojia

- A. Tanuri, stovu najokofu
- B. Mikrowevu, seredani, stovu
- C. Jokofu, tanuri najiko la mafiga
- D. Jokofu, tanuri najiko la mvuke

36. Kisawe cha neno nishati ni _____

- A. Kawi
- B. Mwangaza
- C. Mvuke
- D. Joto

37. Maumbile ya watoto wanaozaliwa yana upungufu kwa sababu ya _____

- A. Risasi
- B. Mabomu
- C. Mizinga
- D. Manowari

38. Kulingana na makala haya sentensi ipi nisahihi

- A. Mtu hawezi kutuma pesa nje ya nchi.
- B. Mabomu ya kitoradi yaliyorushwa hayakuleta madhara.
- C. Mtu anaweza kuagiza benki kutuma pesa nje ya nchi.
- D. Magaidi hawawezi kutumia teknolojia mpya kuimarisha mbinu zao.

39. Kwa mujibu wa aya ya mwisho madhara yafuatayo yamezungumziwa ila ya

- A. Afya
- B. Mawasiliano
- C. Usafiri
- D. Elimu

40. Kichwa mwafaka cha kifungu hiki ni

- A. Teknolojia
- B. Elimu
- C. Afya
- D. Madhara

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 41 mpaka 50.

Shani alikuwa ametoka kazini akiwa mchovu wa mwili na moyo. Baada ya kujimwagia maji, alijipweteka kitini na kufungulia runinga yake kutazama yapitayo nchini. Mara tu baada ya kufungua kidude hiki, alisalimiwa na sauti nyororo ya kike ikitangaza, "Rais amemteua Bi. Maua kuwa katibu mkuu wa wizara ya fedha. Uteuzi huu unatekelezwa maramoja."

Shani alisikiza tangazo hili kwa mshangao wa ajabu. Alitaka kumwuliza mtangazaji huyu kama kweli aliyokuwa ametamka yalikuwa ya kweli lakini alitanabahi kuwa hicho kilikuwa kisanduku tu cha kutolea habari. Maswali mengi yalimpitia akilini. Huyu si yule Maua maskini tuliyesoma naye kuanzia darasa la kwanza hadi kidato cha nne? Imetokeaje ameweza kupata wadhifa wa aina hii? Kwani baada ya kidato cha nne aliweza kupata karo ya kumwezesha kwenda chuo kikuu? Itakuwaje mimi niliyekulia nasaba bora niwe ndimi wa kuishi maisha ya uhitaji naye kutoonoka hivyo.

STANDARD 8

KISWAHILI

UKURASA 2

Scanned by CamScanner

Wakati Shani alipokuwa akijisaili hivi, alikuwa ameghafulika kuwa yeye na Maua walikuwa watu tofauti. Shani akiwa shuleni alikuwa hazingatii masomo yake. Maua alipokuwa akidurusu, **Shani** alikuwa akipitisha muda wake akiota ndoto za kila aina. Alishindwa kabisa kumamia cha **mvunguni kwani wazazi wake walimpa kila alichotaka**. Kila mara alipofungua shule, sanduku

lake lilipakia shehena hadi likalalamika. Shani alizoea kulivuta sanduku lake kulitembeza kote bwenini huku akiwafanya wenzake kuajabia na kuumezea mate utajiri huu. Mara yingine aliweza kumfaa Maua kwa vita vya hapa na pale kama vile sabuni, shashi na hata vyakula. Maua kila mara alishukuru moyoni ila alimhuzunikia huyu mwenzake ambaye daima alikuwa akitaradhia wazazi wake.

Kila mara Maua alikuwa akimshawishi Shani amakinike katika masomo yake lakini Shani alidai kuwa yeye hakuwa na kipawa hicho. Alisema kuwa kwa sababu ya urumbo wake aliazimia kuwa mhudumu katika ndege pindi amalizapo kusagika na elimu ya kidato cha nne. Wasichana hawa wawili walifanya mtihani wao. Kama ilivyotarajiwa Maua alitia fora akawa mwanafunzi wa kwanza shuleni mwao. Hali yake ya baadaye ikawa inaweza kutabiriwa. Shani naye alichumia kivulini akaliajuani. Maazimio yake ya kuwa mhudumu katika ndege yalianza kuyeyuka akaona haya kuwataka wazazi wake kumtafutia nafasi katika shirika la ndege.

Matumaini yake yalipotumbukia nyongo, Sham alijiunga na chuo kimoja nchini ambapo alijifunza uhazili. Akaona kwamba ilimbidi kujitegemea kwani wazazi wake sasa walikuwa na mzigo mkubwa wa kuwalea wana wao. Alifanya 'idii katika mafunzo haya. Alifuzu namunwaga mhazili na kuanza kazi katika shirika moja la simu. Kwa vile nchi ilikuwa katika harakati zote kuuza kiteknolojia, ilimwisia vigumu Shani kuomba mshahara mkubwa kwa hofu kwamba unga wake kwani tangu hapo wakubwa wengi hawakuhitaji wahazili. Ikabidi kujikuchoa katapo. Zile ndoto alizokuwa nazo za kuishi katika nyumba kubwa kama ya wazazi wake ziliyeyuka kama barafu wakati wajoto kali. Alijipata anaishi na wenzake katika chumba kimoja ambacho ndicho kilichogawanywa kuwa cha malazi na sebule.

Maua kwa upande wake, baada ya kufanya vyema katika mtihani wa kidato cha nne aliona jahazi lake likitia nanga kwenye ufuo usio na matumaini. Elimu ya chuo kikuu waka huo ilikuwa ikigharimu fedha na alijua fika kuwa wazazi wake wasingeweza kumwauni kwa lolote. Alikesha usiku akigalagala kitandani asiambulie lepe lolote la usingizi. Hatimaye alipata suluhisho.

Aliamua kuandamana na babake katika afisi moja ya umma ambapo ufadhili wa masomo ya juu ulitolewa. Maua kwa weledi wake wa lugha aliweza kuwashawishi wakuu wa idara lampa udharnini wa masomo ya chuo kikuu.

Baada ya kuamkia bahati hii, Maua hakutazama nyuma. Aliabiri chombo, akapaa juu angani na kujipata Marekani akisomea uhandisi wa mitambo ya komputa. Baada ya kuhitimu, Maua hakubaki Marekani licha ya kuwa mashirika mengi yalikuwa yamemwahidi nafasi za kazi. Alirejea nyumbani kuendeleza shughuli za ujenzi wa taifa. Maua alilakiwa na kupewa nafasi ya kazi katika wizara ya fedha. Kwa sababu ya mapenzi yake kwa familia na nchi yake alifanya kazi kwajitihada kubwa. Wakuu wake waliweza kuona bidii zake za mchwa, akapanda kidato kimoja cha ngazi baada ya kingine. Ingawa kila mara alikumbuka rafiki yake Shani ambaye licha ya kiburi chake wakiwa shuleni aliweza kumfaa kwa mengi, hakuweza kuwasiliana naye kwani hakuwa na anwani yake.

STANDARD 8

KISWAHILI

UKURASA 2

Scanned by CamScanner

Wakati huu Shani alipokuwa akiungulika kwa macbangu juu ya ufanisi wa Maua, Maua alikuwa kajawa na bashasha isiyo na kifani kwa kupata cheo hiki ambacho kwa kweli alikuwa anastahi li kukipata. Moyoni aliwaza kuwa lazima amtafute rafiki na mhisani wake wa zamani.

41. Kulingana na kifungu:

A. Shani alikuwa ameteuliwa na Rais kuwa katibu mkuu wa wizara ya fedha.

B. Bi Maua alikuwa mtangazaji mwenye sauti nyororo.

C. Shani alikuwa amelelewa kwa familia yeye uchochole mwingi.

D. Wadhifa aliotunukiwa Bi Maua ulikuwa wa kutoonoka.

C Kuwa mkaidi

A. Kadri ya uwezo wako

B. Kuvumilia shida zako

42. Katika aya ya tatu wazo sahihi kulingana na mwandishi ni:

A. Shani alitia bidii masomoni.

B. Shani na Bi. Maua waliota ndoto za kupitisha muda.

C. Bi Maua na Shani walikuwa wanasoma shule ya bweni ya wasichana.

D. Shani na Maua walikuwa watu tofauti kitabia

43. Kulingana na kifungu maazimio ya Shani yalikuwa?

A. Kutia fora na kuwa rubani.

B. Kuhudumu katika ndege kwa vile alikuwa mrembo.

C. Masomoni kwa kuwa alichumia juant.

D. Alikuwa na kipawa masomoni.

44. Shani alihofia kuomba mshahara mkubwa katika shirika alilofanya kazi kwa sababu?

A. Alijikuza kiteknolojia

B. Wakubwa wengi hawakuhitaji wahazili.

C. Ndoto yake ilikuwa imetimia.

D. Hakutaka makuu.

45. Msemo kujikuna ajipatapo umetumika

kuwa na maana ya:

D. Kukosa hali.

46. Jahazi lake likitia nanga

kwenye ufuo usio na
matumaini ni sawa na:

- A. Tia taabani
- B. Tia katika jambo geni
- C. Fika mwisho
- D. Fika miaka ya uzeeni

47. Kulingana na kifungu
ukakamavu wa

Bi. Maua unajitokeza
wazi wakati?

- A. Alipojipata
Marekani akisomea
uhandisi.
- B. Alipokuwa akiwaza kumtafuta
Shan
i
amsa
idie.
- C. Alipowashawishi wakuu wa idara
kmpa udhamini
wa masomo, D.

STANDARD 8

KISWAHILI

Alipoandamana na babake.

48. Ni mfuatano upi wa matukio ufaao
kwa mujibu wa kifungu kuhusu Bi.
Maua?

- A. Shute ya upili, chuo kikuu,
ng'ambo, kurejea nyumbani,
waziri wa fedha.
- B. Chuo kikuu, ng'ambo, waziri wa
fedha.
- C. Shule ya upili, chuo cha uhazili,
shirika la simu, ng'ambo.
- D. Shule ya upili, ng'ambo, chuo
kikuu, shirika la simu.

49. Ni methali ipi inayohusiana na hulka ya
Bi. Maua?

- A. Aliye juu mngojee chini.
- B. Ukiona vyaelea vimeundwa.
- C. Cha kuvuja hakina rubani.
- D. Mtegemea cha nduguye hufa

50. Kichwa mwafaka kinachofaa

kuelezea taarifa hii ni?

- A. Bidii ya Bi. Maua
- B. Bidii ya Shani
- C. Ziara ya Maua
- D. Urafiki wa kejeli.

UKURASA 3

Scanned by CamScanner